

**ÖVERKLAGAT
AVGÖRANDE**

Stockholms tingsrätts, avd. 4, dom 2005-10-13 i mål nr T 30785-04, se bilaga (ej bilagd här)

KLAGANDE

1. B. J.,
2. Promonte Fastighets AB, Box 6047, 171 06 SOLNA
Ombud för 1 och 2: advokaten Nils Hillert,
Advokatfirman Hillert, Box 19579,
104 32 STOCKHOLM

MOTPART

Taxi trafikförening u.p.a., 702002-3045,
Box 6576, 113 83 STOCKHOLM
Ombud: advokaten Göran Antonsson,
Sandart & Partners Advokatbyrå KB,
Engelbrektsgränd 7, 114 32 STOCKHOLM

SAKEN

marknadsföring av taxitjänster

DOMSLUT

1. Marknadsdomstolen fastställer tingsrättens domslut.
2. B. J. och Promonte Fastighets AB skall solidariskt ersätta Taxi trafikförening u.p.a. dess rättegångskostnader i Marknadsdomstolen med tjuugoåttatusen (28 000) kr avseende ombudsarvode jämte ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) från dagen för Marknadsdomstolens dom till dess betalning sker.

YRKANDEN I MARKNADSDOMSTOLEN

B. J. och Promonte Fastighets AB (Promonte) har yrkat i första hand att Marknadsdomstolen skall ogilla Taxi trafikförening u.p.a.:s (Taxi Stockholm) talan och i andra hand att vitesbeloppet, skadeståndsbeloppet och ersättningen för rättegångskostnader skall sättas ned.

Taxi Stockholm har bestritt ändring.

Promonte och Taxi Stockholm har yrkat ersättning för rättegångskostnader i Marknadsdomstolen.

PARTERNAS TALAN I MARKNADSDOMSTOLEN

B. J. och Promonte

Den påtalade marknadsföringen

Någon förväxlingsrisk mellan klagandenas bil och Taxi Stockholms bilar har inte förelegat. Vid bedömningen av om förväxlingsrisk föreligger eller inte måste en helhetsbedömning göras av det intryck en potentiell kund får när han närmar sig bilen. Vid denna helhetsbedömning utgör taklyktan endast en mindre del. Taxi Stockholms bilar är på flera ställen profilerade med Taxi Stockholms varumärke. Det framgår således att det varumärke som återfinns på taklyktan tillika återfinns – i betydligt större format – på samtliga bilars förardörrar och längst fram på motorhuven. Denna profilering är obligatorisk för samtliga bilar anslutna till Taxi Stockholm. Anledningen till denna placering av Taxi Stockholms varumärke är naturligtvis att kunderna skall iaktta varumärket. Därtill kommer att även andra dekaler, inte minst den obligatoriska prisinformationen, har helt olika utseende. Taxibilar från olika taxi-företag har under lång tid använt sig av en taklykta med texten TAXI för att visa dels att det är fråga om en taxibil, dels om bilen är ledig eller inte. Detta har haft funktionen att skilja ut taxibilar från privatbilar, budbilar, eller andra företagsbilar. Att en taxibil har utrustats med en taklykta, som kan tändas och släckas, kan på grund därav i sig aldrig utgöra skäl för att ett taxiföretag hävdar förväxlingsrisk i förhållande till ett konkurrerande taxiföretag. Inte heller det förhållandet att det, i likhet med vad som varit brukligt under årtionden, på taklyk-

tan angivits texten TAXI (i svarta versaler på vit bakgrund), kan i sig utgöra skäl för ett påstående om förväxlingsrisk.

När det gäller formen på en taklykta står ett begränsat antal variationer till buds om lyktan fortfarande skall kännas igen som en taklykta av kunderna. Taxi Stockholm har därvid hävdat att det förhållandet att den aktuella taklyktan haft en rundad upphöjning på mitten har bidragit till den påstådda förväxlingsrisken. Utöver de taklyktor som Taxi Stockholm har hänvisat till förekommer hundratals taxibilar i Stockholm som har taklyktor som i detta avseende liknar klagandenas taklykta. Såväl större som mindre konkurrerande företag har således taklyktor med en rundad upphöjning på mitten, av olika storlek och mått. Såvitt avser den aktuella symbolen som avbildats på den rundade upphöjningen, företer denna stor olikhet med Taxi Stockholms varumärke. På den aktuella taklyktan har avbildats en cirkel i blekgul färg. Denna cirkel har i sin helhet placerats ovanför texten TAXI och den fyller endast ut en del av den rundade upphöjningen, som i sin tur har en väsentligt större radie. På den avbildade cirkeln finns en helt annan symbol. Taxi Stockholms symbol utgörs å andra sidan av en svart ring med en orange-röd symbol med en avbildning av stadshuset och dess yttre form följer den rundade upphöjningens radie. Taxi Stockholms symbol inkräktar även på bokstäverna A och X i ordet TAXI (ungefär 50 procent av bokstävernas höjd), något som Taxi Stockholm i andra likadana mål har framfört som betydelsefullt för bedömningen av förväxlingsbarhet. Både med tänd och med släckt lykta ger färgsättningen av Taxi Stockholms symbol ett betydligt kraftigare och kontrastfullt intryck, medan den ifrågasatta taklyktans symbol framstår som blekare.

Mot bakgrund av skillnaderna i utseende mellan de olika taklykterna, samt bilarnas övriga profilering, är det uppenbart att det inte föreligger någon förväxlingsrisk. Vid betraktande av ett fordon anslutet till Taxi Stockholm är det påtagligt att övrig profilering utgör en mycket stor del av helhetsintrycket för en potentiell kund, vilket naturligtvis också är avsikten. Utan en analys av betydelsen av övrig profilering på bilen saknas ett tillräckligt underlag att bedöma just taklyktans betydelse för helhetsintrycket.

Vite

Det fastställda vitet är orimligt högt i förhållande till omständigheterna i det aktuella målet. Vitet motsvarar nästan ett helt års bruttoomsättning. Inte heller med hänsyn till tidigare praxis framstår det fastställda vitet som skäligt. Även om syftet med ett vite är att utgöra ett

effektivt påtryckningsmedel, och oaktat klagandena inte har för avsikt att använda sig av taklyktor som liknar den i målet aktuella, saknas grund för att fastställa ett så högt vite. Ett i och för sig rimligt vite uppgår enligt klagandena med hänsyn taget till samtliga omständigheter till 100 000 kr.

Skadestånd

Som angivits ovan har hundratals taxibilar i Stockholm sedan många år en rundad upphöjning på mitten med någon form av symbol. Detta har medfört att klagandena inte haft skäl att tro att den aktuella taklyktan inte fick användas. Klagandena har uppfattat taklyktan som en standardlykta för taxibilar i Stockholm och har inte haft någon avsikt att snylta på Taxi Stockholms renommé. Så snart klagandena fick stämningsansökan från tingsrätten (klagandena hade dessförinnan inte fått något brev eller annat krav på detta från Taxi Stockholm) kontaktade B. J. Taxi Stockholms ombud och meddelade att han inte haft för avsikt att snylta på Taxi Stockholms renommé och att lyktan tagits bort för att tillmötesgå Taxi Stockholms krav. Därtill bestrider klagandena att Taxi Stockholm har åsamkats någon skada. Såvitt avser sannolikheten för att någon kund skulle åka med den aktuella bilen i tron att den var ansluten till Taxi Stockholm, är denna, med hänsyn till vad som anförts ovan, försumbar. Även om så mot förmodan skulle ha skett har detta inte givit upphov till någon goodwillskada då klagandenas tjänster uppfyller samma kvalitetskrav som Taxi Stockholms tjänster. Någon ekonomisk vinst på grund av taklyktans utformning har inte heller uppkommit. För det fall skadestånd skall utgå måste vid dess bestämmande hänsyn skäligen tas till omfattningen av klagandenas verksamhet. Det måste således invägas att den aktuella bilen kördes av en ensam chaufför och hade en begränsad omsättning. Marginalerna i taxibranschen är små, särskilt för bilar som inte är anslutna till någon beställningscentral.

Rättegångskostnader i tingsrätten

Tingsrätten har enligt Taxi Stockholms önskemål samordnat handläggningen av detta mål med fem andra mål där precis samma frågeställningar varit för handen. Stämningsansökningarna i dessa mål har varit i allt väsentligt likalydande, dock med vissa mindre modifieringar på grund av respektive svarandes förhållanden. Detsamma gäller övriga inlagor och annan ingiven utredning. Likaså har de muntliga förhandlingarna i dessa mål planerats till samma dagar. Samordningsfördelarna för Taxi Stockholms ombud har således varit väsentliga. Den av tingsrätten utdömda rättegångskostnadsersättningen förefaller, även vid en jäm-

förelse med fristående mål av liknande art och omfattning, vara oskäligt hög. Därtill måste vid bedömningen invägas de samordningsfördelar som uppstått genom att ett flertal mål med i stort sett identiska frågeställningar handlagts i nära samband med varandra. Skälig ersättning i och för sig för Taxi Stockholms rättegångskostnader i tingsrätten uppgår enligt klagandena till 10 000 kr.

Taxi Stockholm

Taxi Stockholm har i Marknadsdomstolen i allt väsentligt åberopat samma grunder och omständigheter till stöd för sin talan som vid tingsrätten med följande tillägg och förtydliganden.

Den påtalade marknadsföringen

En mycket vanligt förekommande inköpssituation vid utnyttjande av taxitjänster är att kunden vinkar in en taxibil från gatan sedan kunden redan på håll fått syn på taxibilens taklykta. Kunden gör således i många fall sitt val av taxibil när bilen befinner sig på avstånd innan han eller hon haft möjlighet att lägga märke till hur bilen ser ut i övrigt. Även i de situationer när kunden tar en stillastående taxi är det taklyktan kunden fokuserar på av den enkla anledningen att det är på taklyktan som man kan se om taxibilen är ledig eller ej. Detta medför att även om bilarnas övriga profilering beaktas så föreligger en risk för förväxling av taxibilarna. I det sammanhanget skall beaktas att klagandenas bil – i likhet med de bilar som är anslutna till Taxi Stockholm – är svart. Tingsrätten har funnit att det för att förväxlingsrisk skall föreligga är tillräckligt att taklykterna är förväxlingsbara. Detta innebär inte att tingsrättens prövning skulle vara ofullständig. Klagandena har anfört att den omständigheten att båda taklykterna har texten ”TAXI” i svarta versaler mot vit bakgrund i sig inte kan utgöra skäl för ett förväxlingsriskpåstående då detta är vanligt förekommande för taklyktor. Klagandena bortser därför från denna likhet och koncentrerar sig istället helt på detaljskillnader. Bedömningen av förväxlingsrisken skall emellertid göras utifrån det helhetsintryck som de olika formgivningselementen skapar sedda som en helhet. Härvid skall naturligtvis även den omständigheten att klagandenas taklykta, i likhet med Taxi Stockholms taklykta, har ordet TAXI i svarta versaler mot vit bakgrund beaktas. Klagandena har bl.a. pekat på att det gula märket på deras taklykta skiljer sig från Taxi Stockholms märke vad avser nyans och placering samt att även detaljerna i respektive märke skiljer sig åt. De detaljskillnader som klagandena pekat på förtar dock inte det likartade helhetsintryck som taklykterna ger. Båda tak-

lyktorna har en välvd upphöjning, ordet "TAXI" i svarta versaler mot vit bakgrund samt ett huvudsakligen gult cirkelformat märke i taklyktans upphöjning ovanför bokstäverna A och X. Taklyktorna skapar därför i det väsentliga samma bestående minnesbild hos kunden.

Vite

Klagandena har anfört att vitet motsvarar ett helt års bruttoomsättning. Dessa uppgifter kan inte vitsordas av Taxi Stockholm. Det saknas i övrigt uppgifter om klagandenas ekonomiska förhållanden som gör att det finns skäl att frångå den vitesnivå om 400 000 kr som tillämpas enligt Marknadsdomstolens praxis.

Skadestånd

Promonte har gjort gällande att vare sig bolaget eller B. J. personligen kontaktats av Taxi Stockholm innan Taxi Stockholm vidtog rättsliga åtgärder. Som anförts i tingsrätten skickade Taxi Stockholm den 14 september 2004 ett varningsbrev till Promonte genom B. J. B. J. hörde inte av sig och den 24 oktober 2004 skickade Taxi Stockholm därför ett påminnelsebrev med utkast till stämningsansökan både till bolagets boxadress i Solna och till B. J:s folkbokföringsadress. I breven uppmanades klagandena att ta bort eller ändra taklyktan så att den inte liknade Taxi Stockholms taklykta samt upplystes om att rättsliga åtgärder i annat fall kunde komma att vidtas. Eftersom Taxi Stockholm inte hörde något från klagandena lämnades stämningsansökan in till tingsrätten den 12 november 2004. Inget av de brev som Taxi Stockholm skickat till klagandena har kommit i retur. Först i februari 2006, efter det att B. J. delgivits stämningsansökan med stämningsman, kontaktade han Taxi Stockholms ombud och meddelade att han bytt ut den i målet aktuella taklyktan till en annan taklykta. Det finns, som anförts vid tingsrätten, stora variationsmöjligheter vid utformningen av taklyktor och det förekommer också ett stort antal olika taklyktor på marknaden. B. J. måste ha känt till hur Taxi Stockholms taklykta såg ut och har ändå valt att på Promontes taxibil använda en taklykta som är mycket lik Taxi Stockholms taklykta. Enligt Taxi Stockholm är det uppenbart att syftet med utformningen av taklyktan varit att efterlikna Taxi Stockholm, för att på så sätt dra nytta av det goda renommé och den starka inarbetning som Taxi Stockholm åtnjuter. Även om B. J. när han köpte taklyktan trodde att den svarade mot gällande regler borde han ha förvissat sig om att användningen av taklyktan inte stred mot marknadsföringslagens regler. B. J. har dessutom genom varningsbrevet från Taxi Stockholm blivit upplyst om att marknadsföringen utgör ett brott mot bland annat marknadsföringslagen. Klagandena

har således uppsåtligt eller i vart fall av oaktsamhet brutit mot förbuden i 6 och 8 §§ marknadsföringslagen, detta i vart fall från och med att klagandena tagit del av Taxi Stockholms varningsbrev av den 15 september 2004.

Klagandena har anfört att de inte gjort någon vinst på den aktuella taxibilen och att Taxi Stockholm inte lidit någon skada på grund av bolagets användning av den efterbildade taklyktan. Taxi Stockholm hänvisar till att det är uttryckligen angivet i 29 § andra stycket marknadsföringslagen att vid bestämmande av skadeståndet hänsyn skall tas även till omständigheter av annan än ekonomisk art och vill särskilt peka på följande omständigheter. Taxi Stockholm får genom efterbildningen vidkännas förlust av goodwill. Taxi Stockholm tar emot samtal från upprörda kunder som tror sig ha åkt med Taxi Stockholm, men där det framgår att det är ett annat företag som kört. Kunderna klagat över orimlig prissättning, dålig service, att föraren inte hittade m.m., vilket direkt drabbar Taxi Stockholm. Taxi Stockholm bestrider att klagandenas verksamhet uppfyller samma kvalitetskrav som Taxi Stockholm. Taxi Stockholm ger samtliga åkare och förare en utbildning avseende bland annat ortskännedom och kundservice som är marknadsledande. Vidare upprätthåller Taxi Stockholm en dygnetruntservice till kunderna avseende bl.a. reklamationshantering. Taxi Stockholms fordon innehåller den senaste tekniken med bland annat GPS-navigering och kunderna kan använda sig av Taxi Stockholms kreditkort och andra betalningsmedel. Taxi Stockholm arbetar hårt med att åstadkomma en enhetlig känneteckensanvändning inom Taxi Stockholm och lägger varje år ned mellan 1-2 miljoner kr på marknadsföring. Klagandenas användning medför att enhetligheten bryts, vilket urvattnar kännetecknet. Detta är särskilt allvarligt eftersom Taxi Stockholm är marknadsledande och hela tiden kämpar mot att dess kännetecken skall bli taget för "taxi i allmänhet i Stockholm". Klagandenas användning av den plagierande taklyktan utgör ett direkt utnyttjande av Taxi Stockholms ställning på marknaden. Taxi Stockholm gör gällande att klagandena genom sin användning av taklyktan åsyftat att få extra körningar genom att locka till sig kunder som trott att B. J. kört för Taxi Stockholm. Det är Taxi Stockholm som innehar samtliga rättigheter till alla kännetecken som används inom Taxi Stockholm och av dess anslutna åkerier. Eftersom klagandenas användning av den plagierande taklyktan, enligt vad som anförts ovan, utgör ett direkt utnyttjande av Taxi Stockholms goda renommé får det anses uppenbart att det också är Taxi Stockholm som härigenom åsamkats skada genom förlorad goodwill. Vidare är det Taxi Stockholms kännetecken som urvattnas genom klagandenas marknadsföringsåtgärder.

Rättegångskostnader i tingsrätten

Klagandena har pekat på de samordningsfördelar som uppstått genom att ett flertal mål med samma frågeställning handlagts i nära samband med varandra. Det är just på grund av dessa ”samordningsfördelar” som Taxi Stockholm har kunnat begränsa sina kostnader till yrkat belopp. Av Taxi Stockholms kostnadsyrkande om 27 500 kr avser 26 360 kr ombudsarvode, vilket motsvarar knappt 11 timmars arbete, omfattande allt arbete i målet inklusive bland annat förberedelsearbete inför den muntliga förhandlingen. Förberedelsearbetet avsåg inte bara sedvanligt arbete inför en muntlig förberedelse, utan av förklarliga skäl de förberedelser som normalt görs inför en huvudförhandling. Påståendet att utdömt belopp skulle vara för högt saknar med hänsyn härtill verklighetsförankring.

BEVISNING

Förhöret med M. H. har spelats upp. Parterna har åberopat viss skriftlig bevisning. Syn har hållits på fotografier av dels i målet aktuella taklyktor, dels ett flertal andra taklyktor som förekommer på marknaden.

MARKNADSDOMSTOLENS SKÄL

Målet rör Promontes användning av en viss taklykta vid marknadsföring av taxitjänster. Taxi Stockholm har gjort gällande att nämnda taklykta utgör en vilseledande efterbildning av Taxi Stockholms taklykta och att marknadsföringen därför är vilseledande enligt 8 § marknadsföringslagen (1995:450), MFL.

Enligt 8 § MFL får en näringsidkare vid marknadsföring inte använda efterbildningar som är vilseledande genom att de lätt kan förväxlas med någon annan näringsidkares kända och särpräglade produkter. För att en vilseledande efterbildning skall föreligga i detta fall krävs således dels att Taxi Stockholms taklykta är särpräglad och känd på marknaden, dels att det föreligger förväxlingsrisk mellan aktuella produkter.

När det gäller frågorna om särprägel och kännedom har Marknadsdomstolen i ett tidigare avgörande funnit att Taxi Stockholms taklykta uppfyller de krav som uppställs i MFL (se MD 2006:8). Något skäl att frånga den bedömningen i det nu aktuella målet föreligger inte.

Såvitt avser förväxlingsrisken har Marknadsdomstolen i nyss nämnda avgörande uttalat att bedömningen, när bilar används i marknadsföringen, måste avse utformningen av bilarna i deras helhet. Domstolen har emellertid också betonat att taklyktans utseende regelmässigt har en avgörande betydelse då bedömningen avser taxibilar. Vid en närmare granskning av de i målet aktuella taklyktorna framgår att dessa uppvisar relativt stora detaljskillnader. Om taklyktorna ses bredvid varandra torde därför någon förväxlingsrisk inte föreligga. Detta är dock av mindre betydelse. Vid bedömningen av förväxlingsrisken skall i stället särskild hänsyn tas till den minnesbild som respektive taklykta skapar hos kunderna med beaktande av den köpsituation som föreligger. Marknadsdomstolen anser därvid att Promontes taklykta med hänsyn till färgsättning och övrig utformning skapar väsentligen samma bestående minnesbild hos kunderna som Taxi Stockholms taklykta. Risken är därför påtaglig att kunder förväxlar Promontes bil med Taxi Stockholms bilar. Att Taxi Stockholms bilar har vissa andra kännetecken utöver taklyktan som är ägnade att särskilja föreningens fordon från andra bilar föranleder ingen annan bedömning. Tingsrättens domslut i fråga om förbud för Promonte att använda den påtalade taklyktan skall i enlighet med det anförda fastställas.

B. J. är ensam styrelseledamot i Promonte och har därigenom haft ett bestämmande inflytande över bolagets verksamhet. Ett förbud skall därför, som tingsrätten funnit, även meddelas B. J. personligen. Marknadsdomstolen noterar att tingsrätten inskränkt förbudet i denna del till att avse B. J:s medverkansansvar. B. J. är dock inte att betrakta som medverkande i MFL:s mening varför någon sådan inskränkning inte varit nödvändig. Marknadsdomstolen anser sig emellertid förhindrad att ändra tingsrättens dom såvitt nu är i fråga eftersom domen endast överklagats av B. J. och en ändring skulle kunna vara till hans nackdel (förbudet mot *reformatio in pejus*). Tingsrättens domslut skall därför fastställas även i denna del.

Förbuden skall förenas med vite. Något skäl att frångå tingsrättens bedömning beträffande vitesbeloppens storlek föreligger inte.

Beträffande frågan om skadestånd delar Marknadsdomstolen tingsrättens bedömning att Promonte vid sin marknadsföring av taxitjänster i vart fall av oaktsamhet brutit mot föreskriften i 8 § MFL. Promontes agerande har, som tingsrätten konstaterat, inneburit ett utnyttjande av Taxi Stockholms ställning på marknaden. Detta medför att skada på Taxi Stockholms goodwill måste ha uppstått. Promonte är därför skyldigt att utge skadestånd till Taxi Stockholm. Någon närmare utredning om skadans storlek har inte förebringats. Med beak-

tande av marknadsföringens karaktär bör emellertid skadeståndet skäligen kunna bestämmas till yrkat belopp. Tingsrättens dom skall således fastställas också i denna del.

Vid angiven utgång skall Promonte och B. J. solidariskt ersätta Taxi Stockholms rättegångskostnader vid tingsrätten och i Marknadsdomstolen. De yrkade beloppen är skäliga.

På Marknadsdomstolens vägnar

C H Fallenius

Ledamöter: Christer Fallenius, ordförande, Jörgen Holgersson, Ingrid Larén Marklund, Maria Bengtsson och Jonas Häckner. Enhälligt

Sekreterare: Mathias Wastesson